

ORGANIZAREA SERVICIILOR PUBLICE DESCONCENTRATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA: ISTORIE ȘI ACTUALITATE

DECONCENTRATED PUBLIC SERVICES ORGANIZATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: PAST AND PRESENT

CZU:351(478)

Violeta TINCU,
*doctor în științe administrative, lector universitar,
Academia de Administrare Publică*

SUMMARY

The paper's author studies evolution of deconcentrated public services organization in the Republic of Moldova, starting from a standpoint of basic theoretical notions of public services and ending with a current situation in the field analysis, analysis that is based on latest legislation amendments and available empirical data. Moreover, given the diversity of such services and the state's perceived importance of their operation fields, the author also addresses the coordination aspect of these services' activity, while emphasizing both theoretically and practically the role of the State Chancellery and its territorial offices on the matter. At the end of the paper relevant author's conclusions are presented.

Keywords: Central government, deconcentration, public services, deconcentrated public services, organization, coordination, territorial office of the State Chancellery.

REZUMAT

În prezentul articol autorul studiază evoluția organizării serviciilor publice desconcentrate în Republica Moldova atât sub aspectul noțiunilor teoretice de bază ale acestora, cât și sub aspectul analizei situației actuale în acest domeniu, bazate pe ultimele modificări ale legislației și materialele empirice disponibile. Mai mult, dată fiind diversitatea acestor servicii publice și importanța deosebită pentru stat a domeniilor în care acestea activează, e studiat și aspectul de coordonare a activității acestor servicii, fiind evidențiat teoretic și practic rolul Cancelariei de Stat și a oficiilor sale teritoriale în acest sens. La final sunt trase concluziile de rigoare.

Cuvinte-cheie: administrație publică centrală, desconcentrare, servicii publice, servicii publice desconcentrate, organizare, coordonare, oficiu teritorial al Cancelariei de Stat.

Noțiunea de serviciu public.

Definirea serviciului public obligă la distingerea celor două sensuri ale acestuia:

a. în sens organic – desemnând realizatorul activității de interes public, un organism, o persoană juridică;

b. în sens material – desemnând activitatea desfășurată de realizatorul acesteia [4, p. 140]. În acest sens, avem în vedere servicii de transport, de asistență socială, de alimentare cu apă etc.

În prezentul articol vom aborda

serviciul public anume ca fiind o instituție, și nu ca o activitate. Astfel, potrivit autorilor lucrării „De la centralism spre descentralizare”, în sens organic, serviciul public semnifică un tip de organizare, o structură de administrare, în sfârșit - un ansamblu de agenți și de mijloace materiale, alocate în vederea împlinirii unui interes specific sau a unor scopuri specifice. Serviciile publice sunt organizate de autoritățile publice, fie centrale (guvern, ministere), fie locale (consilii locale). Serviciile publice pot fi oferite și de organisme private, atunci când prin prestarea lor se realizează un interes general [17, p. 15].

Esența desconcentrării ca regim de organizare a administrației publice.

În organizarea și funcționarea administrației publice, din punct de vedere istoric, s-au conturat două sisteme de organizare administrativă: sistemul centralizat și cel descentralizat, la care se adaugă unul intermediar și secundar, respectiv, organizarea desconcentrată [3, p. 32].

În cazul *centralizării*, statul își asumă sarcina administrării (a realizării funcției executive) în toate domeniile ce presupun promovarea interesului general: ordine publică, apărare națională și relații externe, fără ca să antreneze în această activitate persoane juridice de drept public - altele decât statul.

Descentralizare înseamnă transmiterea anumitor împuterniciri, ce țin de competența organelor centrale, organelor alese ale administrației publice locale.

Desconcentrarea, la rândul său, înseamnă transmiterea anumitor împuterniciri de către organele centrale serviciilor (subdiviziunilor) lor din teritoriu. Astfel, potrivit unei opinii, „desconcentrarea administrativă este o variantă a centralizării administrative”. Aceasta pentru că subdiviziunile respective sunt considerate ca agenți locali ai puterii centrale [3, p. 32].

Autorii Victor Popa, Igor Munteanu și

Victor Mocanu menționează că în cadrul organizării administrative a unui stat nu poate fi vorba numai de descentralizare sau numai de centralizare, între ele existând nenumărate elemente intermediare. Acest „ceva intermediar” poartă denumirea de desconcentrare și este definit ca un transfer de atribuții, de putere decizională, de servicii și mijloace, de la un nivel central către un plan local, în favoarea unor agenți de stat situați la nivel local [17, p. 14].

În acest sens, desconcentrării administrative i se atribuie „capacitatea de a lărgi atribuțiile agenților puterii centrale, așezați în comune” [17, p. 15]. În realitate, această largire a atribuțiilor reprezintă o formă a centralizării, ea se situează în cadrul ei și este distinctă de instituția descentralizării. Mai mult, se menționează că desconcentrarea reprezintă un paleativ adus principiului centralizării, prin uzul căruia se încearcă a se evita consecințele negative aduse de supracentralizarea guvernului central. Cât privește deciziile adoptate de organele desconcentrate, ele se adoptă în numele statului, care își păstrează controlul ierarhic asupra legalității și oportunității actelor adoptate. Desconcentrarea nu creează agenți administrativi independenți, ea doar deplasează locul puterii de decizie, reprezentând astfel o variantă a centralizării și nu un aspect al descentralizării, aceste noțiuni fiind uneori confundate de diferiți autori [17, p. 15].

Preluând celebra formulă a lui Odilon Barrot și comparând desconcentrarea cu centralizarea, autorii Victor Popa, Igor Munteanu și Victor Mocanu consideră că „ea este, de regulă, același ciocan care lovește, dar al cărui mâner este scurtat” [17, p. 15].

Potrivit autorului Ioan Alexandru, desconcentrarea (anume astfel o numește), în ceea ce privesc serviciile, constă în

deteriorarea până la un anumit grad a ansamblului administrativ din care face parte, sustrăgându-le autorității directe a organelor conducătoare ale colectivităților de care depind și care nu păstrează asupra lor decât un anumit control, funcționând aproape complet sub autoritatea organelor proprii, acordându-le individualitate financiară și personalitate juridică [2, p. 157]. Pentru acest autor, deconcentrarea reprezintă o așezare *în teritoriu a organismelor specializate* [2, p. 158].

S-a considerat că prin deconcentrare se va îmbunătăți activitatea serviciilor, conducerea acestora adaptându-se la specificul sarcinilor respective. S-a căutat, în sfârșit, o depolitizare a acestor servicii, înlăturându-se influența parlamentarilor sau a localnicilor aleși [2, p. 158].

Autorul Gabriela Marinescu definește desconcentrarea ca fiind o formă de diminuare a centralizării, prin acordarea dreptului de a lua anumite decizii la un nivel ierarhic inferior [15, p. 274]. În consecință, statul:

- 1) Menține puterea ierarhică, în defavoarea autonomiei locale.

- 2) Desconcentrarea este doar un transfer de autoritate către structuri locale care răspund față de centru.

- 3) Aceste structuri deserveșc tot interesul unic al statului, dar au competență decizională pentru unele probleme minore.

- 4) Astfel, pe verticală cresc competențele serviciilor externe ale ministerelor [15, p. 274].

Potrivit autorului Romulus Iulian Gheorghiu, care de asemenea studiază esența desconcentrării, ceea ce o apropie de centralizare este că agenții puterii locale nu sunt aleși de electoratul local, ci numiți de la centru. Ceea ce o apropie de descenralizare este că agenții puterii locale (deși numiți de la centru) au competența să rezolve ei problemele (sau unele dintre pro-

blemele locale), fără să le mai înainteze acest scop șefului lor ierarhic de la centru, dar ei sunt supuși controlului acestuia și obligați să se conformeze actelor superiorului lor. Este deci vorba de un transfer al dreptului de decizie [5, p. 84].

Regimul general de organizare a serviciilor publice desconcentrate în Republica Moldova.

Unele atribuții în satisfacerea interesului general al populației nu pot fi transferate sub responsabilitatea autorităților administrației publice locale, deoarece ele reprezintă anume interesele generale ale comunității care formează statul și de satisfacerea lor trebuie să fie responsabil guvernul sau reprezentanții săi în teritoriu. Realizarea acestor necesități generale se efectuează prin intermediul serviciilor publice de interes național. Pentru ca aceste servicii să fie mai aproape de populație, administrația publică centrală plasează aceste servicii în unitățile administrativ-teritoriale, adică statul efectuează o desconcentrare a acestor servicii, păstrându-și conducerea asupra lor [16, p. 76].

Potrivit Ghidului alesului local, în Republica Moldova, serviciile publice desconcentrate sunt structurile teritoriale ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, prin intermediul cărora acestea oferă populației servicii publice de care sunt responsabile. Ele reprezintă interesele naționale, însă geografic sunt amplasate în unitățile administrativ-teritoriale. Administrarea serviciilor publice desconcentrate se face în mod direct de către autoritățile administrației publice centrale de la care au fost desconcentrate. Serviciile publice desconcentrate se formează prin hotărâre de Guvern și reies din necesitățile promovării unor interese naționale sub formă de prestări servicii. Coordonarea activității generale a serviciilor publice desconcen-

trate este asigurată de către Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu [6, p. 128].

În Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 891 din 09.07.2002, actualmente abrogată, putem identifica scopul organizării serviciilor publice desconcentrate și anume: *„În scopul apropierii de populație a serviciilor (subdiviziunilor) publice ale ministerelor și altor autorități administrative centrale în teritoriile unităților administrativ-teritoriale, precum și pentru optimizarea funcționării lor”* [13].

Art. 31 al Legii Republicii Moldova privind administrația publică centrală de specialitate stipulează că pentru asigurarea îndeplinirii funcțiilor sale și pentru a oferi populației serviciile publice de care sunt responsabile, ministerul sau altă autoritate administrativă centrală poate avea servicii publice desconcentrate pe care le administrează în mod direct, precum și servicii publice desconcentrate în subordine care se constituie în calitate de structuri organizaționale separate [14, art. 31].

Serviciilor publice desconcentrate *administrate în mod direct de ministere* și de alte autorități administrative centrale *nu li se atribuie statut de persoană juridică* [14, art. 31, al. (4)].

Serviciile publice desconcentrate *din subordinea ministerelor* și a altor autorități administrative centrale *dispun de personalitate juridică* [14, art. 31, al. (5)].

Constituirea, reorganizarea sau dizolvarea serviciilor publice desconcentrate, stabilirea structurii și efectivului-limită ale acestora țin de competența Guvernului și se efectuează la propunerea ministrului sau a directorului general [14, art. 31, al. (2)].

Regimul juridic de organizare a acestor servicii publice desconcentrate în Republica Moldova a fost determinat de

câteva acte normative, dintre care menționăm în special:

Legea Republicii Moldova nr. 98 din 18.12.2009 privind administrația publică centrală de specialitate, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 160-164 din 03.08.2012;

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 674 din 22.07.1999 cu privire la serviciile publice ale ministerelor, departamentelor desconcentrate în teritoriu, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 80-82 din 29.07.1999 (abrogată);

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 891 din 09.07.2002 cu privire la aprobarea statelor de personal ale serviciilor publice ale ministerelor și departamentelor desconcentrate în teritoriu, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 103-105 din 18.07.2002 (abrogată);

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 735 din 16.06.2003 cu privire la structura și efectivul-limită ale serviciilor publice desconcentrate ale ministerelor, departamentelor și altor autorități administrative centrale, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 123-125 din 20.06.2003 (abrogată);

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 732 din 16.06.2003 privind normele de elaborare a structurii și schemei de încadrare ale autorităților administrației publice centrale și subdiviziunilor lor desconcentrate în teritoriu, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 123-125 din 20.06.2003 (abrogată);

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 845 din 18.12.2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 189-190 din 22.12.2009 (în vigoare);

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 266 din 09.03.2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități

administrative centrale, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 59-67 din 18.03.2016 (în vigoare).

Analizând lista actelor normative de mai sus, putem observa că, la fel ca și în cazul autorităților centrale de specialitate, serviciile publice desconcentrate au evoluat în funcție de necesitățile societății, fiind afectate într-o măsură mai mare sau mai mică de reforma administrației publice.

Astfel, putem vorbi despre servicii publice actualmente desființate sau reorganizate, de ex., Agenția teritorială de privatizare a Ministerului Economiei (1999), Biroul de evidență și înregistrare a transportului auto a Departamentului Tehnologii Informaționale (2002), Direcția teritorială control administrativ a Ministerului Administrației Publice Locale (2003), Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat al Ministerului Sănătății (2003) etc.

Totodată, autoritățile administrației publice centrale de specialitate îi revine sarcina să elaboreze și să aprobe organigramele și regulamentele acestor servicii, precum și, după caz, să supravegheze respectarea de către structurile teritoriale a repartizării resurselor financiare în limita alocațiilor prevăzute (cum a fost, de ex., cazul Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat, actualmente reorganizat).

Mai mult decât atât, se aprobau și statele de personal ale acestor servicii, iar ministerelor, departamentelor și altor unități administrative centrale care dispuneau de servicii publice desconcentrate li se atribuia dreptul, în funcție de volumul de lucru, situația operativă de serviciu, necesitățile stringente, să redistribuie printre teritorii personalul serviciilor corespunzătoare în limita unităților aprobate pentru serviciile amplasate în teritoriu [11, anexa 2].

În perioada evoluției administrative a

Republicii Moldova, un important rol în organizarea serviciilor publice desconcentrate l-a jucat și prefectul, care, potrivit articolului 12.2 din Legea privind administrația publică locală nr. 186/1998 (actualmente abrogată), asigura coordonarea acestor servicii publice de interes național în fiecare județ [16, p. 78]. Prefectul era reprezentantul guvernului pe plan local și avea două funcții principale:

(1) conducea serviciile publice desconcentrate ale ministerelor, departamentelor și ale celorlalte autorități centrale ale administrației publice,

(2) veghea respectarea, pe plan local, a legislației, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor Guvernului și actelor normative ale autorităților centrale de specialitate [16, p. 78].

Prefectul, în calitate de șef al serviciilor publice desconcentrate, propunea numirea sau eliberarea din funcție a conducătorilor serviciilor publice ale ministerelor, departamentelor și ale celorlalte autorități centrale de specialitate, constituite în unitățile administrativ-teritoriale și conducea serviciile publice desconcentrate ale ministerelor și departamentelor în județe [16, p. 78].

Odată cu desființarea instituției prefectului, conducerea nemijlocită a serviciilor publice desconcentrate (fie prin administrare directă, fie prin subordonare) a revenit autorității centrale de specialitate, iar coordonarea activității acestora a fost pusă în sarcina Cancelariei de Stat, prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

Actualmente, ministerele și alte autorități administrative centrale operează modificări în regulamentele proprii de activitate, specificând lista serviciilor publice desconcentrate și efectivul-limită al acestora, numărul de unități al aparatului central și al subdiviziunilor teritoriale [7, pct. 2]. Lista acestor autorități este următoarea:

Denumirea autorității publice	Denumirea serviciului	
	Organul central	Subdiviziunile teritoriale
1	2	3
Ministerul Finanțelor		Trezorerii teritoriale
	Serviciul Vamal	Birouri vamale teritoriale
	Serviciul Fiscal de Stat	
	Inspekția Financiară	
	Agenția Achiziții Publice	Servicii teritoriale
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură	Secții/servicii teritoriale
	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”	Subdiviziuni teritoriale
	Agenția de Mediu	Subdiviziuni teritoriale
	Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Inspekții teritoriale
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Agenții teritoriale
	Inspectoratul de Stat al Muncii	Inspekții teritoriale
Ministerul Afacerilor Interne	Inspectoratul General al Poliției	Direcții/inspectorate teritoriale
	Serviciul Protecției Civile și Situățiilor Excepționale	
	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	
	Biroul Migrație și Azil	Servicii/secții regionale
	Inspectoratul General de Carabinieri	Unități militare teritoriale
Ministerul Apărării		Centre militare teritoriale
Ministerul Economiei și Infrastructurii	Agenția pentru Supraveghere Tehnică	Subdiviziuni teritoriale
	Inspectoratul Energetic de Stat	Inspekții teritoriale
Ministerul Justiției	Inspectoratul Național de Probațiune	Inspectorate/birouri regionale
		Direcția de justiție a Găgăuziei
	Baza Specială de Aprovizionare Medicală	Baze teritoriale

Agencia Rezerve Materiale		Centre regionale
Biroul Național de Statistică		Subdiviziuni teritoriale
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor		Case teritoriale
Casa Națională de Asigurări Sociale		Agencii teritoriale (ramurale)
Compania Națională de Asigurări în Medicină	-	Subdiviziuni teritoriale

Tabelul 1. Lista serviciilor publice desconcentrate în Republica Moldova.

Sursa. [7, anexa 1].

Analizând aceste servicii publice desconcentrate conform tabelului de mai sus, putem trage câteva concluzii. Astfel, în Republica Moldova statul creează extensiuni teritoriale în domeniile care țin de:

- control (subdiviziuni teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, birouri vamale teritoriale, inspecții teritoriale ale muncii, subdiviziuni teritoriale pentru supravegherea tehnică etc.);
- evidență (centre regionale ale Biroului Național de Statistică);
- menținere a ordinii publice și siguranței naționale (unități militare teritoriale ale Inspectoratul General de Carabinieri, Centre militare teritoriale ale Ministerului Apărării);
- prestare a unor servicii publice specifice, de interes național, care nu pot fi transferate autorităților locale și nici delegate agenților privați (de asigurări sociale, de probațiune, de ocupare a forței de muncă etc.).

O altă concluzie care se impune este că, dacă în cazul serviciilor publice organizate de autoritățile locale putem vorbi despre variante gen gestiune delegată sectorului privat, în cazul serviciilor publice descon-

centrate o caracteristică este și va rămâne faptul că acestea sunt monopolizate de stat. Totodată, deși sunt aflate în subordinea sau administrarea directă a autorităților centrale de specialitate, serviciile desconcentrate *satisfac cerințele colectivității locale* dintr-o unitate administrativ-teritorială.

Evident, diversitatea serviciilor publice desconcentrate ridică problema funcționării adecvate a acestora ca un tot întreg în folosul statului și cetățenilor Republicii Moldova. Din acest motiv, un rol important în funcționarea serviciilor publice desconcentrate îi revine Cancelariei de Stat și oficiilor sale teritoriale. Astfel, potrivit cadrului legislativ în vigoare, ministerele și alte autorități administrative centrale vor acorda suportul necesar oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, conduse de reprezentantul Guvernului în teritoriu, în exercitarea atribuțiilor funcționale de coordonare generală, pe plan teritorial, a activității serviciilor publice desconcentrate administrate direct și din subordine [7, pct. 4].

Conform pct. 4 al Hotărârii Guvernului nr. 266/2016, coordonarea generală, pe plan teritorial, a activității serviciilor publice desconcentrate administrate direct

și din subordine revine oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, conduse de reprezentantul Guvernului în teritoriu [7, pct. 4]. Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr. 845/2009, *reprezentantul Guvernului în teritoriu este șeful oficiului teritorial al Cancelariei de Stat* [12, pct. 5].

Potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Cancelariei de Stat, aceasta exercită coordonarea generală, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, a activității serviciilor publice desconcentrate [8, pct. II, al. (o)].

Totodată, în Hotărârea Guvernului nr. 845/2009, se menționează că în teritoriul în care își desfășoară activitatea, oficiul este abilitat cu următoarele atribuții:

a) *coordonarea* serviciilor publice desconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități administrative centrale;

b) *monitorizarea* modului de conlucrare dintre autoritățile administrației publice locale și serviciile publice desconcentrate în soluționarea problemelor în teritoriu;

e) *participarea* la elaborarea, analiza și actualizarea, în comun cu serviciile publice desconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități administrative centrale și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, a standardelor minime de cost și de calitate a serviciilor prestate în teritoriu;

c) *participarea la coordonarea implementării politicilor* de descentralizare administrativă și monitorizarea procesului de descentralizare administrativă, în comun cu serviciile publice desconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități administrative centrale și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale [12, pct. 8].

Mai mult decât atât, oficiul este abilitat [12, pct. 9]:

a) *să elaboreze*, în comun cu serviciile publice desconcentrate, în baza planurilor de activitate ale acestora, planuri consoli-

date semestriale și anuale privind activitatea serviciilor publice desconcentrate din raza unității administrativ-teritoriale, în scopul armonizării activității acestora, precum și privind implementarea strategiilor, programelor și planurilor de activitate ale Guvernului la nivelul teritoriilor administrate;

b) *să convoace* conducătorii serviciilor publice desconcentrate și să examineze, în comun cu aceștia, modul de realizare a obiectivelor din planurile consolidate semestriale și anuale privind activitatea serviciilor publice desconcentrate și mecanismul de executare a sarcinilor și acțiunilor care se efectuează în comun;

c) *să solicite*, în condițiile legii, *informații* referitor la realizarea planurilor semestriale și anuale privind activitatea serviciilor publice desconcentrate și alte activități desfășurate de acestea;

d) *să monitorizeze* realizarea planurilor consolidate semestriale și anuale privind activitatea serviciilor publice desconcentrate, respectarea legislației în vigoare la îndeplinirea funcțiilor și atribuțiilor de către serviciile publice desconcentrate, să sesizeze Cancelaria de Stat și autoritățile administrației publice centrale de resort despre încălcările depistate în activitatea acestora;

e) *să întocmească rapoarte* cu privire la realizarea planurilor consolidate semestriale și anuale privind activitatea serviciilor publice desconcentrate și alte activități ale acestora, rezultatele monitorizării activității lor, să semnaleze divergențele apărute între acestea și autoritățile administrației publice locale, să intervină cu propuneri de mediere și de îmbunătățire continuă a performanțelor serviciilor publice desconcentrate [12, pct. 9].

La rândul său, șeful oficiului, în calitatea sa de reprezentant al Guvernului în teritoriu, îndeplinește următoarele atribuții principale:

b) *asigură coordonarea generală* a activității serviciilor publice desconcentrate, constituite în unitățile administrativ-teritoriale;

c) în comun cu serviciile publice desconcentrate din raza de activitate a Oficiului, *instituie colegii consultative* și asigură conducerea generală a acestora, în vederea coordonării generale a activității serviciilor publice desconcentrate;

d) *sesizează autoritățile* administrației publice centrale de resort și Cancelaria de Stat despre încălcările depistate în activitatea serviciilor publice desconcentrate, formulând propunerile de rigoare [12, pct. 13].

Șeful adjunct al Oficiului asistă șeful Oficiului teritorial în procesul de coordonare generală a activității serviciilor publice desconcentrate [12, pct. 16], și la concret:

c) *monitorizează* activitatea desfășurată de serviciile publice desconcentrate, urmărind modul de îndeplinire a hotărârilor luate în cadrul colegiilor consultative și formulează propuneri pentru îmbunătățirea activității acestora, pe care le înaintează șefului oficiului;

d) *urmărește modul de conlucrare* dintre serviciile publice desconcentrate și autoritățile administrației publice locale în soluționarea problemelor comunităților locale;

e) *examinează*, împreună cu conducătorii serviciilor publice desconcentrate și cu autoritățile administrației publice locale, nivelul de executare a lucrărilor și acțiunilor ce se derulează în comun;

g) *soluționează petițiile* referitoare la activitatea serviciilor publice desconcentrate [12, pct. 16].

Evident, apare întrebarea: cum anume se realizează această misiune de coordonare?

La momentul elaborării prezentului articol, ultimul raport care se referă nemijlocit la această misiune disponibil pe site-ul Cancelariei de Stat era din 2017, iar cu

referire la acțiunile realizate în domeniul coordonării generale a activității serviciilor publice desconcentrate, menționăm că, în acest sens, activitatea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat se bazează preponderent pe:

- organizarea și participarea la diferite tipuri de ședințe cu participarea conducătorilor serviciilor publice desconcentrate și a reprezentanților administrației publice locale;

- organizarea și participarea la seminare, evenimente, mese rotunde etc.;

- efectuarea vizitelor de documentare la sediile serviciilor publice desconcentrate;

- coordonarea planurilor de acțiuni ale serviciilor publice desconcentrate (lunare/trimestriale), precum și colectarea informațiilor relevante referitor la activitatea cotidiană a serviciilor publice desconcentrate;

- analiza rapoartelor de activitate ale serviciilor publice desconcentrate;

- recepționarea, examinarea și soluționarea petițiilor, demersurilor, sesizărilor și altor informații privind activitatea serviciilor publice desconcentrate;

- audiența cetățenilor [18].

Pe de altă parte, poate apărea și întrebarea: dar ce anume înțelegem prin coordonare? Autorul Ioan Alexandru definește coordonarea ca fiind *armonizarea și sincronizarea* acțiunilor desfășurate în vederea organizării executării și execuției în concret a deciziilor politice. Fără coordonare nu este posibilă acțiunea eficientă a diferitelor elemente ale sistemului administrativ [1, p. 93].

Pornind de la definiția expusă mai sus, observăm că în sensul legislației noastre în vigoare coordonarea are un înțeles mult mai larg, incluzând și alte aspecte (monitorizarea activității, soluționarea petițiilor). Menționăm totodată și faptul că autorul Ioan Alexandru nu include componenta de control în coordonare, atributul de control

fiind separat de coordonare în lucrarea la care facem referință, în timp ce legiuitorul nostru îl include în atributul de coordonare al Cancelariei de Stat, unde reprezentanții Guvernului în teritoriu dispun de atribuții suplimentare (monitorizarea, convocarea, planificarea integrată etc.).

În **concluzie**, necesitățile locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale nu pot fi întotdeauna satisfăcute integral de autoritățile administrației publice locale, iar satisfacerea necesităților cetățenilor direct de către administrația publică centrală este incomodă pentru cei dintâi și împovărătoare pentru cea din urmă. Din acest motiv, administrația publică centrală plasează în teritoriu structuri specializate, numite servicii desconcentrate. În Republica Moldova, aceste servicii

au evoluat în continuu, fiind influențate într-o măsură mai mare sau mai mică de reformele administrației publice, pentru ca actualmente să fie administrate direct sau să se afle în subordinea autorităților administrației publice centrale de specialitate. Analizând lista acestor servicii, observăm că ele au fost și sunt organizate în anumite domenii specifice, care nu țin de competența administrației publice locale (prestarea unor servicii publice de interes național, control, ordine publică sau siguranță națională etc.) Totodată, diversitatea acestor servicii presupune evident un interes al statului în coordonarea activității acestora. În Republica Moldova, acest rol de coordonare îi revine Cancelariei de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

BIBLIOGRAFIE

1. Alexandru I. Tratat de administrație publică. București: Universul Juridic, 2008, 972 p.
2. Alexandru I., Căraușan M. Drept administrativ. București: Universul Juridic, 2009, 528 p.
3. Belecciu Șt., Vieru N. Descentralizare și desconcentrare: aspecte practice și teoria modernă. În: Prioritățile și mecanismele descentralizării în Moldova. Materialele Conferinței științifico-practice din 25-26 iunie 2002. Chișinău: Academia de Administrare Publică, 2002, p. 32-35.
4. Dincă D. Servicii publice și dezvoltare locală. București: Lumina Lex, 2008, 192 p.
5. Gheorghiu R. I. Drept administrativ București: Economică, 2005, 632 p.
6. Ghidul alesului local. Chișinău: Academia de Administrare Publică, 2015, 288 p.
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 266 din 09.03.2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 18.03.2016, nr. 59-67.
8. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 657 din 06.11.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 10.11.2009, nr. 162.
9. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 674 din 22.07.1999 cu privire la serviciile publice ale ministerelor, departamentelor desconcentrate în teritoriu. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.07.1999, nr. 80-82 (abrogată).
10. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 732 din 16.06.2003 privind normele de elaborare a structurii și schemei de încadrare ale autorităților administrației publice centrale și subdiviziunilor lor desconcentrate în teritoriu. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 20.06.2003, nr. 123-125 (abrogată).

11. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 735 din 16.06.2003 cu privire la structura și efectivul-limită ale serviciilor publice desconcentrate ale ministerelor, departamentelor și altor autorități administrative centrale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 20.06.2003, nr. 123-125 (abrogată).

12. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 845 din 18.12.2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 22.12.2009, nr. 189-190

13. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 891 din 09.07.2002 cu privire la aprobarea statelor de personal ale serviciilor publice ale ministerelor și departamentelor desconcentrate în teritoriu. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 18.07.2002, nr. 103-105 (abrogată).

14. Legea Republicii Moldova nr. 98 din 18.12.2009 privind administrația publică centrală de specialitate. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 03.08.2012, nr. 160-164.

15. Marinescu G. Management public modern. Iași: Tehnopress, 2007, 418 p.

16. Mocanu V. Descentralizarea serviciilor publice: Concepte și practici. Chișinău: Tish, 2001, 216 p.

17. Popa V., Munteanu I., Mocanu V. De la centralism spre descentralizare. Chișinău: Cartier, 1998, 220 p.

18. Raport privind activitatea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat pe domeniul coordonării generale a activității serviciilor publice desconcentrate administrate direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale. În: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_privind_activitatea_ot_ale_cs_pe_domeniul_coordonarii_activitatii_serviciilor_publice_desconcentrate.pdf, accesat pe 12.11.2019 11:27:21

Prezentat: 28 noiembrie 2019.

E-mail: tivioleta@mail.ru